

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРОУЧВАНЕ *PESTIRIV*: ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЕКСПОЗИЦИЯТА ОТ ПЕСТИЦИДИ НА ЖИТЕЛИТЕ В ЛОЗАРСКИТЕ РАЙОНИ НА ФРАНЦИЯ

Френската агенция за храни, околна среда, здраве и безопасност (ANSES) и Santé publique France¹ са провели проучване, наречено PestiRiv, в 6 региона на Франция (Grand Est, Nouvelle-Aquitaine, Auvergne-Rhône-Alpes, Bourgogne-Franche-Comté, Occitanie, Provence-Alpes-Côte d'Azur). Целта на проучването е била да осъществи първите по рода си измервания на експозицията от пестициди в лозарски и нелозарски райони на страната, като се хвърли светлина върху излагането на пестициди на хората, живеещи в близост до лозарски райони. Избрани са лозята, защото във Франция те са сред културите, които най-често се третират с продукти за растителна защита и те често са разположени в непосредствена близост до жилищни райони. Въпреки това са налични малко данни за действителната експозиция на хората, живеещи в близост до култури, по-специално лозя.

Проучването е проведено в два етапа, насочени към два периода от годината. Първият етап е бил проведен от октомври 2021 г. до февруари 2022 г., като целта е била да се наблюдава експозицията от пестициди на хора, живеещи в близост до лозарските райони, извън периодите на третиране на лозята с продукти за растителна защита. След това е бил главният фокус на проучването, което е проведено през периода на третиране на лозята. Този втори период е започнал през март 2022 г. и е продължил до август 2022 г. Неговата цел е била да се наблюдава експозицията на хората, живеещи в лозарските райони и на тези, които живеят далеч от отглеждане на култури, по време на периодите на третиране на лозята с пестициди.

В проучването са били включени 3350 случайно подбрани участници - възрастни от 18 до 79 години и деца над 3 години, живеещи в лозарски райони: на по-малко от 500 метра от лозя и на повече от 1000 метра от други култури; в райони, отдалечени от отглеждане на култури - на повече от 1000 метра от всякакви култури.

Набирането на участници в проучването е осъществено, като произволно избрани домакинства са информирани по пощата и след това са интервюирани от служител на института Ipsos, който им е обяснил какво включва проучването и какви са

¹ Santé publique France е националната агенция за обществено здраве във Франция. Създадена през май 2016 г. с наредба и указ, тя е държавно административно заведение на подчинение на Министерството на здравеопазването, с мисия да подобрява и защитава здравето на населението.

практическите аспекти на тяхното участие. Търсено е високо ниво на участие, за да се гарантира, че са представени всички различни ситуации на експозиция.

Първият етап на проучването PestiRiv е проведен от Santé publique France и ANSES в четири общини в регионите Grand Est и Nouvelle-Aquitaine. Целта е била да се гарантира участието и да се тества методологията и заинтересоваността на местните жители, като се установят причините за отказ от участие в проучването. Участниците като цяло са били силно мобилизирани, тъй като живеят в непосредствена близост до лозята са наясно със здравословните проблеми в обкръжението си. Тази първа фаза на проучването PestiRiv е позволила да се разберат по-добре очакванията на участниците и да се коригира протокола на проучването, за да се подобри провеждането му в национален мащаб.

Излагането на пестициди е било измервано както при хората, така и в околната среда с помощта на:

- събиране на проби от урина и коса за измерване на пестицидите в организма на участниците;
- събиране на прах, въздух в жилището или плодове и зеленчуци от градината на някои участници;
- измервания на пестициди във външния въздух, извършени в някои лозарски райони и други, които са далеч от отглеждане на култури.

Във втория период на проучването са били включени и два нови типа участници:

- 750 нови домакинства, живеещи далеч от райони с отглеждане на култури - на повече от 1 км. По принцип те не са били изложени на въздействието на пестициди, използвани при лозовите насаждения, но е сметано за вероятно да са изложени на въздействието на други източници на пестициди (храна, домашна или професионална употреба на препарати и т.н.); поради това ролята им е била да действат като контроли, което осигурява референтно ниво за експозиция на пестициди;

- 750 нови домакинства, живеещи в лозарски райони, в допълнение към домакинствата, които вече са били включени в първия период, с цел разширяване на базата от участници и получаване на максимален брой проби от тези хора, живеещи в близост до лозя.

Хората, които са били най-вече засегнати от втората фаза на проучването са били 784 домакинства, които са участвали в първата фаза. Този път те са били приканени да участват по време на периода на третиране с пестициди, което да позволи извършване на сравнение на техните експозиции извън и по време на периодите на третиране.

Събраните данни ще бъдат използвани за идентифициране на прекомерната експозиция на пестициди сред участвалите в проучването групи от населението, за изследване на причините за нея и за определяне в по-дългосрочен план на

потенциалните действия, които могат да бъдат предприети за намаляване на експозицията.

В проучването е разгледано излагането на пестициди и на хора, живеещи далеч от отглеждане на култури, тъй като третирането на лозята не е единственият източник на експозиция за тези жители; друг такъв е например храната. Поради тази причина, чрез проучването PestiRiv е направен опит да се характеризират всички възможни източници на експозиция за даден списък от пестициди, като е направено запитване на участниците за хранителните им навици, употребата на пестициди у дома или в професионалните им дейности.

Очаква се това безпрецедентно по мащабите си проучване да предостави множество безценни данни за различните източници на експозиция от пестициди. Успехът му е в зависимост до голяма степен от това, какъв е бил броят и активността на участниците.

Стремежът на проучването PestiRiv е бил да се идентифицират източниците, които в най-голяма степен допринасят за излагане на експозиция от пестициди и да се определи как разстоянието между лозята, сезонът, навиците и поведението на хората могат да повлияят на това излагане. По-доброто разбиране на произхода на тази експозиция би помогнало да се идентифицират начини за нейното ограничаване и по този начин да се избегнат потенциалните последици за здравето от тези продукти.

Това проучване е част от поредица от научни разработки, подкрепени от ANSES и Santé publique France, с цел подобряване на познанията за пестицидите и техните действителни ефекти върху здравето.

Източници:

PestiRiv study: focus on the second survey period designed to improve knowledge of exposure to pesticides in wine-growing areas

<https://www.anses.fr/en/content/pestiriv-study-focus-second-survey-period-designed-improve-knowledge-exposure-pesticides>

PestiRiv: a study on the exposure to pesticides of people living near vineyards
<https://www.anses.fr/en/content/pestiriv-study-exposure-pesticides-people-living-near-vineyards>

Други информации в областта на пестицидите и тяхното влияние могат да бъдат намерени на интернет страницата на ЦОРХВ: <http://corhv.government.bg/?cat=29>

Изготвил:

Д-р Ирена Богоева

нач. отдел ЗРХЗХ, дирекция ОРХВ

30.08.2022 год.

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

